

Kedves Olvasó!

Önkormányzatunk új tájékoztató füzetének második kiadványát tartja most Ön a kezében.

Úgy gondoltuk, hogy a tájékoztató brosúra jelen kötetét az Európai Unióval kapcsolatos hasznos információknak szenteljük. Valószínű ugyan, hogy Ön már más tájékoztatókban és a sajtóban találkozott néhány lényeges részinformációval, mégis célszerű ezeket egy kiadvány keretében megjelentetni, hogy bármikor elővehesse, ha konkrét témában kíván segítséget kapni. Ugyanakkor vázoljuk a kiadványban azokat az önkormányzati terveket, fejlesztéseket is, amelyeket az unió pályázati forrásainak igénybevételével szeretnénk megvalósítani.

Meggyőződésem ugyanis az, hogy hazánk sohasem állt akkora fejlődési lehetőség előtt, mint most, az uniós csatlakozással.

Immár az Európai Unió tagállamaként számos lehetőség nyílik meg az egyes ember előtt is.

Az unió szabályaihoz igazodva bizonyára sok olyan változás lesz, mely az eddigiekhez képest előnyöket jelent, kedvezőbb, átláthatóbb helyzetet teremt, de olyan is lesz, mely nem találkozik mindenki egyetértésével.

Összességében azonban véleményem szerint, a változások, lehetőségek pozitív mérleget mutatnak majd, és minőségi változást hoznak életünkbe.

A közbiztonsági kiadvány megjelenése után kapott lakossági visszajelzések azt igazolták, hogy szükség van arra, hogy egy-egy fontos témában az önkormányzat összegyűjtse az információkat és azokat hozzáférhetővé tegye a lakosság számára.

Bízom benne, hogy hasznosnak találják a tájékoztató sorozat jelen kiadványát is, és szívesen fogadják ezt az új információs füzetet.

*Dr. Hoffmann Attila
polgármester*

TARTALOM

Az Európai Unió alapelvei	3
Az Európai Unió jelképei	3
Az Európai Unió megalakulásáról	3
Mít csinál az EU?	4
Az Európai Unió intézményei	4
Legfontosabb jogok	6
A közösségi jog	6
Bel- és igazságügyi együttműködés	7
Közös kül- és biztonságpolitika	8
Az egységes piac és a négy alapszabadság	10
Példák az európai uniós integráció biztosította helyi lehetőségekre, esélyekre	13
XVII. kerületi fejlesztési elképzelések	13
Infrastrukturális fejlesztési tervek	14
Környezetvédelmi és területfejlesztési tervezetek	15
Szociális és egészségügyi fejlesztési elképzelések	17
Oktatási-nevelési fejlesztési tervezetek	19
Szabadidő- és sportlétesítményekre vonatkozó fejlesztési elképzelések.....	20
Tájékoztató az Európai Unió Integrációs Bizottság munkájáról	22
Gazdasági változások Magyarországon	23
Gyakorlati tudnivalók	26
Leggyakoribb kérdések és válaszok	29
Hasznos címek, telefonszámok, weboldalak	32

Fotó az első borítón: Podmaniczky-kastély, XVII. kerület

Fotók a hátsó borítón: Erdős Renée-ház, rákoskresztúri Elágazás, XVII. kerület

AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPELVEI

„Nem országokat egyesítünk, hanem embereket.”

Jean Monnet

AZ EURÓPAI UNIÓ JELKÉPEI

Az Európa zászló

A 12 aranycsillagos kék színű lobogó hazánkban is jól ismert. A kék alapszín a nemzetközi együttműködést jelképezi (az ENSZ zászlója is kék, az ENSZ békefenntartó katonái a „kéksisasok”). A köralakban elhelyezett csillagmotívum Európa népeinek egységét szimbolizálja. A 12 a tökéletesség és az egység jelképe, hiszen az óra számlapján is ugyanennyi szám van.

Az európai himnusz

Ludwig van Beethoven IX. szimfóniájának kórustételét, az Örömodát választották az Európai Unió hivatalos himnuszának, melynek szövegét Friedrich Schiller írta. Az Európai Unió 1986 óta használja hivatalos himnusként.

Az európai ünnepnap

Az Európai Unió hivatalos ünnepe május 9-e, az ún. „Schuman Nap”. Ezen a napon hirdette ki a francia külügyminiszter a mai Európai Unió előfutárának tekinthető Európai Szén- és Acélközösség megalakításának, és a német-francia együttműködés megkezdésének tervét.

AZ EURÓPAI UNIÓ MEGALAKULÁSÁRÓL

A második világháború utáni években néhány európai állam elhatározta, hogy megakadályozza újabb háborúk kitörését Európában. 1950-ben *Robert Schuman* francia külügyminiszter és *Jean Monnet*, a francia Tervhivatal elnöke azt javasolták, hogy Franciaország és Németország acél- és széntermelését közösen ellenőrizzék (ez a két nyersanyag nélkülözhetetlen a háborúhoz).

A két francia politikus terveinek megfelelően 1951-ben megalakult az Európai Szén- és Acélközösség, melyhez Németországon és Franciaországon kívül csatlakozott Olaszország, Belgium, Hollandia és Luxemburg is.

Ezzel létrejött az Európai Közösségek első tagja. Az Európai Szén- és Acélközösség sikerein felbuzdulva, a tagországok 1957-ben, Rómában megalapították a gazdasági együttműködés erősítését és a kereskedelmi korlátozások megszüntetését szolgáló Európai Gazdasági Közösséget.

Az Európai Gazdasági Közösség, más néven Közös Piac létrejöttével, megalakult az Európai Közösségek második tagja.

Az Európai Közösségek harmadik tagja, az Európai Atomenergia Közösség (Euratom) szintén 1957-ben alakult meg. Ennek célja az atomenergia békés felhasználására való törekvés. Az Európai Közösségeket egyéb együttműködési területekkel bővítették ki, majd 1992-ben a Maastrichti Szerződés aláírásával megalakult az Európai Unió.

Az Európai Unió alapja az ún. három pillér.

Az *első pillért* az Európai Közösségek alkotják, a *második pillér* a közös kül- és biztonságpolitika, a *harmadik pillér* a bel- és igazságügyi együttműködés. Mivel a szerződés csak 1993. november 1-jén lépett hatályba, ettől a dátumtól kezdve nevezük a szervezetet Európai Uniónak. Az Európai Uniónak május elsejétől 25 tagja van. A különböző országok a szervezet megalakulása óta folyamatosan csatlakoztak az EU-hoz.

MIT CSINÁL AZ EU?

A tagállamok a gazdaságon, az acél- és széntermelésen, illetve az atomenergia felhasználásán kívül két fő területen működnek együtt. Ezek a kül- és biztonságpolitika, illetve a bel- és igazságügyi politika. Az Európai Unió tagállamai által egységesen felállított szabályok és törvények az EU minden részén érvényesek. Egyes szabályokat minden tagállamnak kötelező betartania, másokat csak azok a tagállamok alkalmaznak, amelyek szükségét érzik.

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEI

Az Európai Uniónak hat fő intézménye van. Ezek az Európai Tanács, az Európai Unió Tanácsa (Miniszterek Tanácsa), az Európai Bizottság, az Európai Parlament, az Európai Bíróság és a Számvevőszék.

Az Európai Bizottság – a közösségi érdekek őre. Az EU mindennapi munkáját végző szerve, amelynek fő tevékenysége a döntéshozatal, javaslattevés, ellenőrzés, képviselési és kivételes esetekben döntéshozatal, végrehajtó feladatokat is ellát. A bizottság elnökét és tagjait a tagállamok az Európai Parlament egyetértésével jelölik ki ötéves hivataltartományokra. A testület nem közvetlenül a tagállamok, hanem az unió egészének érdekei alapján cselekszik.

Az Európai Unió Tanácsa – a tagállamok érdekeinek megjelenítője. A tanács a tagállamok egyeztető fóruma, az EU fő döntéshozó szerve,

amely önállóan vagy az Európai Parlamenttel együtt hoz döntéseket. Ülésein a tagállamok kormányainak képviselői – általában miniszterei – vesznek részt, ezért Miniszterek Tanácsaként is emlegetik. Összetétele témakörök szerint alakul, megkülönböztetik aszerint, hogy mely miniszterek (pl. külügy-, agrár-, pénzügy-miniszterek, stb.) találkozájáról van szó. A miniszterek döntését alacsonyabb szinteken a tagállamok közötti alapos egyeztetés előzi meg. A tanács elnökségét félévente egymást követve egy-egy tagállam tölti be.

Az Európai Tanács – az EU csúcsszerve. A tagállamok állam- és kormányfőinek testülete. A legfelsőbb döntéshozó, amely kizárólag nagyhorderejű, stratégiai kérdésekben dönt. Összetételéből fakadóan a tagállamok közötti kompromisszumok megkötésének fő színtere. Évente két rendes ülést és 1-3 rendkívüli ülést tart. Üléseit (a csúcstalálkozókon) – amelyen az unió legfontosabb döntései születnek – a média és a közvélemény kitüntetett figyelmé kíséri.

Az Európai Parlament (EP) – az unió állampolgárainak képviselője. Az EU állampolgárai által ötévente választott képviselő-testület, amelynek tagjai az unió polgárainak megbízásából, az ő érdekeik alapján, nemzetközi pártfrakciókba csoportosulva látják el munkájukat. Az évek során a tagállamok egyre több hatáskörrel ruházták fel. Az EP ma már a közösségi döntéshozatal nagy részében a tanáccsal együtt hoz döntéseket, alkot jogszabályokat, és a tanáccsal közösen fogadja el az EU költségvetését is. A parlament hagy-

ja jóvá továbbá az Európai Bizottság kinevezését is, és felügyeli a testület munkáját.

Az Európai Közösségek Bírósága – a közösségi jog őre. Az EU legfőbb bírói fóruma, amely független testületként biztosítja a közösségi jog egységes alkalmazását. Feladata a közösségi intézkedések és szervek, illetve a közösségi jog betartásának felügyelete, valamint a közösségi jog értelmezése.

Az Európai Számvevőszék – a közösségi költségvetés őre. A testület független szervként ellenőrzi, hogy az Európai Unió a költségvetési szabályoknak és a kitűzött céloknak megfelelően – az unió adófizetőinek érdekében – költi-e el a rábízott pénzt.

Az Európai Központi Bank – az EU jegybankja. A pénzügyi unió és a közös pénz (az euró) működtetésének felelőse. Fő feladata az euró stabilitásának megőrzése, az infláció szabályozása. Az Európai Központi Bank (ECB) a tagállamok kormányaitól és az unió szerveitől teljesen független. A tagállamok nemzeti bankjai tevékenységüket iránymutatásai és utasításai alapján végzik. Az ECB legfőbb szervében, a Kormányzótanácsban ugyanakkor a pénzügyi unióban résztvevő tagállamok jegybankjainak elnökei hozzák a legfőbb döntéseket.

Az Európai Beruházási Bank (EIB) – az EU fejlesztési bankja. Az EU tagállamai által összeadott, 100 milliárd euró alaptőkéjű fejlesztési bank, amely kölcsönöket nyújt az EU gazdaságpolitikájának céljaival összhangban álló beruházásokhoz az EU-n belül és kívül egyaránt.

A Gazdasági és Szociális Bizottság - az érdekképviselők közösségi fóruma. Az EU gazdasági és szociális érdekcsoportjait képviselő tanácsadó szerv. Tagjai a munkaadók, munkavállalók és egyéb érdekvédelmi szervezetek képviselői. Működésének célja, hogy az EU döntéshozó szervei megismerjék, döntéseiknél figyelembe vehessék a különböző gazdasági és társadalmi érdekcsoportok, civil szervezetek véleményét.

A Régiók Bizottsága - az önkormányzatok közösségi fóruma. Az EU helyi és regionális önkormányzatait képviselő tanácsadó szerve. Feladata, hogy a helyi és regionális szervek véleményét a rájuk is vonatkozó döntések meghozatala előtt megismerhessék az EU döntéshozó intézményei.

Az Európai Ombudsman - a közösségi ombudsman. Az EU ombudsmanjának feladata, hogy kivizsgálja a közösségi intézmények tevékenységével kapcsolatban benyújtott állampolgári panaszokat.

Az Europol - az EU rendőrségi információs központja. Európai rendőrségi információs szerv, amelynek célja, hogy folyamatos információcserén keresztül javítsa a tagállamok hatóságainak hatékonyabb együttműködését a nemzetközi bűnözés ellen.

Az uniós állampolgárság

Az uniós állampolgárság intézményét az 1992-ben aláírt Maastrichti Szerződés hozta létre. A szerződés értelmében mindenki, aki valamely tagállam állampolgára, egyben az uniós állampolgára is. Utóbbi nem

helyettesíti a nemzeti állampolgárságot, hanem kiegészíti azt, mivel többeljogokat biztosít. Az uniós állampolgárság négy konkrét jogosultsággal jár. Az uniós állampolgára az EU bármelyik országában szabadon mozoghat, utazhat és tartózkodhat: személyi igazolvány elegendő az egyik tagállamból a másikba történő határátlépéshez; három hónapos időtartamig bárki szabadon utazhat és tartózkodhat egy másik tagállamban; bárki hazaviheti azon termékeket, amelyeket egy másik tagállamban vásárolt személyes fogyasztására; a munkavállalás, a tanulás, a letelepedés szabadsága; szabadon választhatják meg lakóhelyüket az EU egész területén. Az uniós állampolgára a lakóhelye szerinti tagállamban részt vehet a helyhatósági és az európai parlamenti választásokon, sőt akár jelöltként is indulhat és megválasztható. Az uniós állampolgára az unióon kívüli országokban igénybe veheti bármelyik másik EU-tagállam diplomáciai és konzuli tevékenységének védelmét, amennyiben saját országának helyben nincs képviselője. Az uniós állampolgára petíciót nyújthat be az Európai Parlamenthez, és jogorvoslatért fordulhat az Európai Ombudsmanhoz.

LEGFONTOSABB JOGOK

A közösségi jog

A közösség számára meghatározott célokat és feladatokat kikényszerítő erejű jog nélkül nem lehetne megvalósítani. A Közösség létrejöttével ezért egyidejűleg olyan jogrendszerre is szükség volt, amely lefekteti a

közösségi intézmények és a tagállamok hatásköreit és feladatait, szabályozza a döntéshozatal feltételeit, és lehetővé teszi a közösségi tevékenységek, politikák működését. Ebből a célból született meg a közösségi jog.

A közösségi jog többféle forrásra épül. A közösségi jogforrások között központi szerepet töltenek be az Európai Uniót, illetve a három közösséget létrehozó alapítószerződések, illetve ezek módosító szerződései. Az összefoglalóan Szerződéseknek nevezett jogforrások hozták létre az európai integráció intézményrendszerét és biztosítják az EU működésének alapjait.

A Szerződéseket (pl. Római, Maastrichti, Amszterdami stb.) melyek ratifikálásuk után minden tagállam számára kötelező hatállyal lépnek érvénybe, a Közösségek elsődleges jogalkotásaként szokták értelmezni.

Másodlagos jogforrásoknak tekintik a szerződésekben lefektetett alapelvek, célok, feladatok megvalósulását elősegítő, biztosító jogi eszközöket, amelyek a közösségi intézmények jogalkotó tevékenysége nyomán születnek.

Az EU másodlagos jogalkotása jelentőségét mutatja, hogy annak keretében a tanács egyedül, illetve (az együtdöntési eljárásban) a tanács és a parlament közösen évente mintegy 4-500 különböző típusú jogszabályt fogad el, míg a bizottság a rá delegált végrehajtó intézkedések keretében évente további mintegy 1500-2000 (korábban gyakran évi 4-5000) végrehajtó típusú jogi normát bocsát ki.

A közösségi jog egyéb forrásai közé tartoznak továbbá azok a nemzetközi egyezmények, amelyeknek a Közösség vagy a Közösség is részese; a tagállamok közötti egyes szerződések; a nemzetközi jog általános szabályai; az Európai Bíróság ítéletei és joggyakorlata; valamint az általános jogelvek (a jog irratlan szabályai).

Jogharmonizáció az EU-ban

A jogharmonizáció a nemzeti jogrendszerek, jogszabályok közelítése, hasonlósá tételé az integráció célkitűzéseinek megvalósítása érdekében. A tagállamok nemzeti jogai közelítésének igénye már az integráció megalakulásakor jelentkezett. Ennek megfelelően a Római Szerződés intézményesítette is a jogharmonizációt, mint a jogközelítés fő formáját. A közösség azóta is elsődlegesen jogharmonizációra, és nem egy egységes jog kialakítására törekszik.

A Római Szerződés a jogharmonizáció fő eszközévé az irányelveket tette, ugyanis az irányelveken keresztül biztosítható a legkisebb összeütkezésekkel a nemzeti jogrendszerek közelítése. Az EU oly mértékben kívánja meg a nemzeti jogszabályok közelítését, amennyire adott kérdésben azt az egységes piac megfelelő működése megköveteli.

Bel- és igazságügyi együttműködés

Bel- és igazságügyi együttműködésről az Európai Közösségek eredeti szerződései nem rendelkeztek, ehhez szükséges jogi alapot nem tartalmaztak.

Az EK fő céljából, a közös (egységes) piac működtetéséből azonban már levezethető volt az erre vonatkozó törekvés.

Az egységes piac egyik feltétele ugyanis a személyek szabad, korlátozások nélküli mozgása a tagállamok között. Ez az alapelv azonban számos biztonsági kockázatot is felvet, ami miatt megvalósítása elképzelhetetlen a bel- és igazságügyi szervek együttműködése nélkül.

A határok és határellenőrzés nélküli egységes piac kialakításának igénye logikusan vetette fel az igényt, hogy a tagállamok intézményesítsék együttműködésüket a bel- és igazságügyek terén is. Ezt erősítette az a felismerés is, hogy a globalizáció korában a tagállamok belső biztonságát egyre jobban veszélyeztető illegális migráció, szervezett bűnözés, terrorizmus jelenségei ellen igazán csak közös fellépéssel lehet sikereket elérni.

Mindezek alapján határozták el a tagállamok az 1992-ben aláírt Maastrichti Szerződés kidolgozása során, hogy a bel- és igazságügyi együttműködést az EU egyik elemévé teszik.

Mivel azonban ez a terület mélyen érinti a tagállamok nemzeti szuverenitását, ezért nem kívánták a közösségi intézmények hatáskörébe utalni, hanem meghagyták saját fennhatóságuk alatt, és csak kormányközi szintű együttműködést határoztak el. Ennek eredményeként jött létre a bel- és igazságügyi együttműködés, az EU harmadik pillére, függetlenül a közösségi ügyektől, az elő pillértől, illetve a szintén kormányközi alapon működő második pillértől, a közös

kül- és biztonságpolitikai együttműködéstől.

Az 1992-ben aláírt Maastrichti Szerződés által létrehozott bel- és igazságügyi együttműködés körébe az alábbi területek kerültek: a menekültügyi politika; a tagállamok külső határainak ellenőrzése; a bevándorlási politika és harmadik országok (nem-tagállamok) állampolgáraival kapcsolatos kérdések (ezen személyek belépése, kilépése, tagállamokon belüli forgalma, tartózkodása, bevándorlása, letelepedése, család-egyesítése, munkavállalása); a kábítószer elleni küzdelem; a nemzetközi csalások elleni küzdelem; az igazságügyi együttműködés a polgári jog területén; az igazságügyi együttműködés a büntetőjog területén; a vámügyi együttműködés; a rendőrségi együttműködés a terrorizmus, a kábítószer-kereskedelem és a nemzetközi bűnözés egyéb formái ellen, illetve ezek megelőzése céljából.

A Schengeni Egyezmény

A tagállamok közötti bel- és igazságügyi együttműködés kérdését érinti a Schengeni Egyezmény is. Az 1985-ben öt tagállam által aláírt, később fokozatosan több tagállam csatlakozásával kibővült, 1995-ben életbe lépett egyezmény a részes államok közötti belső határellenőrzést szüntette meg. A határellenőrzés a külső határookra került át, ami közös vízum-, menekültügyi és határellenőrzési szabályok elfogadásával járt együtt. Az EU tagállamai közül egyedül a két szigetország, az Egyesült Királyság és Írország maradt ki az egyezményből, míg ahhoz társult országgént csatlakozott Izland és Norvégia

is. A Schengeni Egyezmény mentén a részes államok számos kiegészítő, végrehajtó jellegű intézkedést fogadtak el, amelyek az egyezménnyel együtt egy átfogó joganyagot hoztak létre, amelyet schengeni *acquis*-nak neveznek. Magyarország jelenleg még nem tagja az egyezménynek.

Közös

kül- és biztonságpolitika

A Közösségek megalakulásakor még nem volt szó arról, hogy az integráció külpolitikai célú is lenne, az alapító szerződésekbe nem került be semmilyen közös külpolitikára irányuló utalás. A Közösségek csupán a vámunióból és közös piacból következően külgazdasági politikájukat egyeztetették. Felismerték azonban, hogy a gazdasági együttműködés sikerén túl megfelelő nemzetközi politikai szerepet is kellene játszania.

A közös külpolitikai fellépést szolgálta az 1970-ben megindult Európai Politikai Együttműködés [angolul: European Political Cooperation – EPC], amely két évtizeden keresztül a Közösség külpolitikai egyeztetési mechanizmusa lett. Az EPC a nemzeti külpolitikák összehangolására irányult abból a célból, hogy adott kérdésekben a tagállamok kormányközi alapon közös álláspontot alakítsanak ki, s lehetőleg együttesen is lépjenek fel. Az EPC ugyanakkor bár több gyakorlati eredménnyel járt, nem tudta biztosítani, hogy a tagállamok mindig közös álláspontot képviseljenek.

A tagállamok külpolitikáját végül az 1992-es Maastrichti Szerződés helyezte új alapokra, miután a politikai

együttműködés szintjéről előrelépett a föderatív hangzású „közös külpolitika” felé, s az Európai Unió második pillérévé tette az ún. közös kül- és biztonságpolitikát [angolul: Common Foreign and Security Policy – CFSP], mely a közösségi pillértől eltérő, tisztán kormányközi alapú együttműködésként jött létre. A Maastrichti Szerződés a közös kül- és biztonságpolitika fő céljaiként az unió közös értékeinek, érdekeinek és függetlenségének megőrzését, az unió és tagállamai védelmének és biztonságának erősítését, a béke fenntartását, a nemzetközi biztonság megerősítését, a nemzetközi együttműködés ösztönzését, a demokrácia, a jogállamiság, az emberi és az alapvető szabadságjogok fejlesztését határozta meg. A CFSP működési elvei szerint a tagállamok minden általános jelentőségű kül- és biztonságpolitikai kérdéstről tájékoztatják egymást, és egyeztetik magatartásukat.

A Maastrichti Szerződés két jogforrást vezetett be a közös kül- és biztonságpolitika gyakorlati működtetéséhez, a közös állásfoglalást és a közös akciót. Ezek szerint amennyiben a tanács úgy dönt, a tagállamok közös állásfoglalást alakítanak ki, amely alapján a tanács elnöksége nyilatkozatot adhat ki, illetve harmadik államnál interveniálhat. A CFSP legfőbb eszköze a közös akciók kidolgozása és megvalósítása lett. A közös akciókról a Maastrichti Szerződés értelmében a tagállamoknak egyhangúan, konszenzussal kellett döntést hozni. A döntés után annak végrehajtása kötelező a tagállamokra. A Maastrichti Szerződés előrelépett a védelempolitika területén is,

miután a védelmi-biztonsági szervezetként működő Nyugat-Európai Uniót (NYEU) [angolul: Western European Union – WEU] az unió fejlődésének integráns részeként határozta meg, rámutatva a két szervezet közelítésének szükségességére.

Az 1997-ben aláírt Amszterdami Szerződés a hatékonyabb közös külpolitikai megjelenés megteremtése érdekében hozzányúlt a CFSP döntéshozatali és jogforrási rendjéhez. Új jogforrásként bevezette az alapelveket, iránymutatásokat lefektető ún. közös stratégiákat, amelyek egy adott országra, régióra, külpolitikai területre, témakörre vonatkozó, követendő politikai irányvonalakat határozzák meg. A közös külpolitikai cselekvés eredményességét igyekezett növelni a szerződés által bevezetett konstruktív tartózkodás intézménye. Ez lehetővé teszi, hogyha egy tagállam valamilyen okból kifolyólag nem akar részt venni egy közös akcióban, de nem akarja azt megakadályozni sem, akkor tartózkodásával nem gátolja meg a többiek számára a közös cselekvést, miközben neki sem kell ahhoz csatlakoznia. A közös európai külpolitikai hang és arculat egységesebb és markánsabb megjelenítése érdekében az Amszterdami Szerződés bevezette a magas rangú kül- és biztonságpolitikai képviselői [angolul: High Representative for CFSP] – de általában csak „Mr. (vagy Ms.) CFSP”-ként emlegetett – posztot, amelyet a tanács főtájkára tölt be.

Az Amszterdami Szerződést követően is napirenden maradt a közös kül- és biztonságpolitika további erősítésének szükségessége.

Az egységes piac és a négy alapszabadság

Az Európai Gazdasági Közösség létrehozásának alapvető célja a tagállamok közös piacának megalakítása volt. A közös piac [angolul: common market] – amelyet az 1987-ben életbe lépett Egységes Okmány óta már az egységes piac [angolul: single market] (vagy belső piac [angolul: internal market]) fogalma és célkitűzése váltott fel – a kezdetektől fogva mind a mai napig az európai integráció működtetésének meghatározó oka, minden egyéb célt átható lényege.

A közös piac olyan terület, ahol **az áruk, a szolgáltatások, illetve a tőke és a munkaerő szabadon, korlátozások nélkül áramolhatnak**, azaz megvalósul a „négy alapszabadság”.

A Maastrichti Szerződés óta az EU-ban a munkaerő helyett már ennél tágabban az összes személyre értelmezik a szabad mozgás elvét. Bár a közös piacot már a hetvenes évekre el kellett volna érnie a Közösségnek, ez nem teljesen sikerült.

Ezért az 1986-ban aláírt Egységes Okmánnyal meghirdetett egységes piac programja, illetve az annak keretében megvalósuló erőteljes jogalkotási csomag is lényegében a négy alapszabadság megvalósítását tűzte célul mindenekelőtt a különböző fizikai (határformalitások, határellenőrzés), pénzügyi (kötségvetési, adózási szabályok) és technikai (a tagállami jogszabályok, szabványok és más előírások különbségeiből adódó) akadályok lebontásán keresztül.

Az áruk szabad mozgása

Az egységes piac koncepciójának lényege, hogy az EU egyetlen gazdasági térség, amely hasonlóan működik egy nemzeti piachoz. Éppen ezért az áruk szabad mozgása talán a legelemibb összetevője nemcsak az egységes piac, de az egész EU működésének. Az áruk szabad mozgását, azaz a termékek szabad kereskedelmét az EU-n belül a vámunió felállítását és a tagállamok közötti mennyiségi korlátozások eltörlését biztosítja. A vámunió a Közösségen belüli vámok és az azokkal azonos hatású díjak megszüntetését, illetve a nem-tagállamokkal szembeni közös vámtarifákon alapuló közös kereskedelempolitika folytatását jelenti. Az áruk szabad

áramlásának biztosítása érdekében a vámok mellett szükség volt a tagállamok között a mennyiségi korlátozások (kereskedelmi kvóták) és az azokkal egyenértékű intézkedések tilalmára is.

A Római Szerződés ezért rendelkezett ezek alkalmazásának felszámolásáról is.

A személyek szabad mozgása

A Római Szerződés még nem biztosította a szabad mozgás általános jogát. Az eredeti Szerződés a közös piac megfelelő működésének biztosításából kiindulva csak a gazdaságilag aktív személyek (munkavállalók, önálló tevékenységet folytatók, szolgáltatást nyújtók) és családtagjaik szabad mozgását garantálta. Az évek során ez a helyzet fokozatosan változott, és végül a Maastrichti Szerződés tette alapjoggá az unió minden polgárára vonatkozó – gazdasági aktivitástól független – mozgásszabadságot. A gazdaságilag aktív, kereső tevékenységet folytató személyek szabad mozgására (munkavállalók szabad mozgása, letelepedés szabadsága), illetve a nem kereső tevékenységet folytató személyek szabad mozgására azonban eltérő szabályok vonatkoznak. Az önálló tevékenységet folytatók külön kategóriát képeznek a személyeken belül. E körbe tartoznak nemcsak az ún. szabadfoglalkozásúak (pl. orvosok, ügyvédek, építészek), de a különféle vállalkozók is (pl. kis- és nagykereskedők, kézművesek, ügynökök fuvarozók). Ezeket a személyeket a letelepedés szabadsága illeti meg, ami azt jelenti, hogy bármelyik tagállamban joguk van arra, hogy tevékenységbe

kezdjenek vagy vállalatokat alapítanak ugyanazon rendelkezések alapján, amelyek az adott tagállamban honos személyekre vonatkoznak. A letelepedés szabadságának jelentősége, hogy az kiterjed a jogi személyekre is. A jogi személyek esetében általában az ún. másodlagos letelepedés jogát szokták alkalmazni, amely a gyakorlatban fiók, ügynökség vagy leányvállalat létesítését jelenti.

A szolgáltatások szabad nyújtása

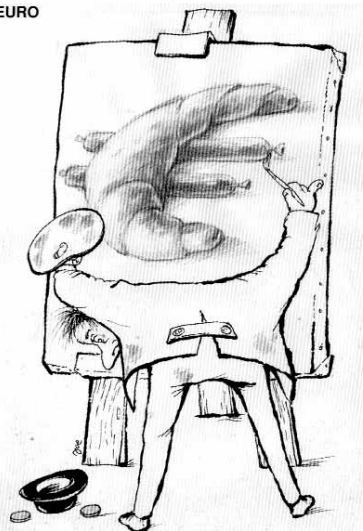
Szolgáltatásként a közösségi jogban azon díjazás ellenében végzett tevékenységet értik, amely nem esik az áruk, a személyek és a tőke szabad mozgására vonatkozó előírások alá. A közösségi jog a szolgáltatások szabad nyújtása kategóriájába így azokat a szolgáltatásokat helyezi, amelyek valamilyen határon átnyúló elemet tartalmaznak, azaz amelyek esetében a szolgáltatás nyújtója és igénybevevője nem azonos tagállamban honos. Az árukhoz és a személyekhez hasonlóan a szolgáltatások szabad áramlására is vonatkozik a diszkrimináció tilalma. Azaz a tagállamok nem állíthatnak fel eltérő feltételeket azon szolgáltatóknak, akik másik tagállamból végzik tevékenységüket, illetve azon személyeknek, akik másik tagállamban vesznek igénybe szolgáltatásokat.

A tőke szabad mozgása

Az EK Szerződés tiltja mind a tagállamok között, mind a tagállamok és külső országok között a tőke mozgásának mindenfajta korlátozását. Ez az általános tilalom a kezdetekben

ugyanakkor még nem jellemezte a közösségi jogot. A Római Szerződés eredetileg a tőke és fizetési mozgásokat csak, mint az áruk, a szolgáltatások és a munkaerő szabad áramlásának kiegészítő jellegű szabadságaként kezelte. Az egységes piac kiépítésének igénye, majd a gazdasági és monetáris unió célkitűzése hozott jelentős változást e területen, minek következtében a tőkemozgásokat akadályozó szabályozásokat nagyon gyorsan számolták fel. A tőke minden elemének szabad korlátozásmentes mozgásának megvalósítását erősítette, hogy azt a Maastrichti Szerződés egyben a gazdasági és monetáris unióhoz (EMU) való csatlakozás előfeltételeként is meghatározta. Így az EMU második szakaszának kezdetére, 1994. január 1-jére lényegében mindenféle pénz- és tőkemozgást teljes mértékben liberalizáltak az unión belül. (Forrás: www.eu2004.hu)

EURO

PÉLDÁK AZ EURÓPAI UNIÓS INTEGRÁCIÓ BIZTOSÍTOTTA HELYI LEHETŐSÉGEKRE, ESÉLYEKRE

XVII. KERÜLETI FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

Az Európai Unió (1993. november elsejéig az elődje, az Európai Gazdasági Közösség) tagországai a '90-es évek elején felismerték annak szükségességét, hogy az újonnan demokratizálódó európai államokban, így hazánkban is olyan, számos területre kiterjedő fejlesztések menjenek végbe, amelyek csökkentik Európa keleti és nyugati felének megosztottságát. Ugyanakkor az is nyilvánvalóvá vált, hogy a rendszerváltó országok erre önerőből nem képesek. Az átalakulás általános nehézségeinek leküzdésében nagy segítséget jelentettek az Európai Unió PHARE programjaiból és az előcsatlakozási alapokból igényelt pályázati támogatások, melyek által növekedtek integrációs esélyeink is. 2004 januárjától hazánk már részesülhet az unió közösségi alapjaiból is (a Strukturális Alapokból és a Kohéziós Alapból), melyekkel a közösség célkitűzése az elmaradottabb régiók, országok uniós fejlettségi színvonalhoz történő felzárkóztatása makro és mikro szinteken egyaránt.

Az XVII. kerület Önkormányzatának feltett célja, hogy a kerület az uniós és a hazai pályázati forrásokat minél nagyobb mértékben kihasználja és – az unió elképzeléseivel összhangban – hosszú távon felzárkózzon a nyugat-európai fővárosok kerületeinek fejlettségi színvonalához. Az uniós integráció kerületünk szintjén tehát azt is jelenti, hogy – a pályázatok segítségével – a nagyszabású fejlesztési programok is megvalósításra kerülhetnek.

Ideális európai uniós és hazai pályázati lehetőségek esetén – képviselő-testületi jóváhagyással – több olyan fejlesztési elképzelés válhat valóra, melyek megvalósítása önerőből nem, vagy csak korlátozott mértékben lehetséges.

INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSI TERVEK

A folyamatos, általános infrastruktúrális fejlesztések (útépítés, járdaépítés, csapadékvíz elvezetés megoldása, perifériás területek közműfejlesztése) mellett egyéb nagyszabású tervek is megvalósulhatnak megfelelő pályázati kiírások esetén.

A rákoskeresztúri városközpont rekonstrukciója

A tervezet célja, hogy a városközpont mai területén egy zöld felülettel is rendelkező, a XXI. század igényeinek megfelelő, emberközelű településközpont jöjjön létre.

A buszvégállomás (rákosligeti vasútvonal és a Rákos-patak közötti területre) elköltöztetésével a városközpont zaj és légszennyezettsége csökkenne, az új helyszínen pedig egy olyan közlekedési csomópont jönne létre, amely lehetőséget kínálna mind a vasúti és mind a közúti tömegközlekedésre.

A rákoskeresztúri buszvégállomás elköltözésére vár az Elágazáson

Térinformatikai rendszer létrehozása

A digitális forradalom számos új lehetőséget teremt az életünk minden területén, így a hagyományos térképészet vonatkozásában is. A Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatala Informatikai Stratégiájával összhangban, kerületünk a Főpolgármesteri Hivatallal együttműködve tervezi létrehozni térinformatikai rendszerét pályázati forrásból.

Az elképzelés tartalma egy olyan térbeli digitális térkép kialakítása, amely tartalmazza kerületünk beépíthető és védett területeit, bel- és külterületeit, egyenként az összes felszíni és felszín alatti műlétesítményt, valamint tárolja a területrendezéssel, ingatlan-nyilvántartással, közműnyilvántartással és a közlekedés-nyilvántartással összefüggő adatokat egy - keresőprogrammal is elérhető - számítógépes rendszer és kiszolgáló formájában. A tervezet megvalósításával a létrejövő térinformatika rendszer adatbázisa webes felületen is elérhető lenne, valamint dinamikusabbá válna az említett területekkel kapcsolatos la-
kossági ügyintézés.

A polgármesteri hivatal új szárnyának építése

A hatékony és gyors ügyintézés kialakításának érdekében az önkormányzat megfelelő pályázati lehetőségeket keres annak érdekében, hogy a Városháza Elágazás felé eső

A jelenlegi polgármester hivatal épületei kinőtték a kerületet

részen mielőbb egy teljesen új, a kor igényeinek megfelelő, a jelenleginél nagyságrendekkel tágasabb ügyfélszolgálati és okmányirodát hozhasznon létre. Az új épületszárny létrejöttével növekedne az önkormányzati feladatok ellátásához szükséges közösségi tér, a dolgozói létszám és a rendelkezésre álló eszközállomány, kibővülne a nyitvatartási idő, gyorsulna az ügyintézés. E tényezők hatására az ügyfelek kiszolgálásának minősége jelentősen javulna. Az új épületszárny kialakításával lehetőség nyílna egy korszerű házasságkötő terem létrehozására is, mely ugyancsak megfelelné a kor kihívásainak. A beruházás hosszabb távon önerőből is megvalósulhat.

KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERÜLET- FEJLESZTÉSI TERVEZETEK

Természetes környezetünk értékeinek megóvása, a természetes állapotok visszaállítása, a tiszta környezet mindannyiunk elemi érdeke. Az uniós számos területre kiterjedő környezetvédelmi szabályozása (pl.: levegőtisztaság védelme, hulladékgazdálkodás, vízminőség védelme zajvédelem, stb.) az Európai Unió teljes jogú tagjaként már hazánkat is érinti. Kerületünk az uniós célkitűzésekkel összhangban kiemelt helyen kezeli az emberi egészség védelmét, a fenntartható fejlődés elősegítését, a környezet minőségének megőrzését, védelmét és javítását. A városfejlesztési tervek összeállításánál kiemelt szerepet kell kapnia e témakörnek kerületi, városi és országos szinteken egyaránt.

Általános elképzelések

A XVII. kerület nagy része kertvárosi jellegű. Az ezeken a területeken meglévő zöld felületek jelentős oxigénmennyiséggel látják el kerületünk, illetve a főváros más területeinek is levegőjét, és így egészségesebbé teszik környezetünket. Alapvető egészségügyi, valamint esztétikai érdekünk tehát e felületek megóvása, ápolása, bővítése (főként a lakótelepek környékén).

A környezetet folyamatos tisztítása, a szelektív hulladékgyűjtés, a parlagfű és más kártékony növények irtása, a fásítás, és az egyéb folyamatos környezetvédelmi programok

mellett, megfelelő pályázati lehetőség esetén megvalósulhat egy átfogó környezeti koncepció, mely a környezetvédelem minden területére kiterjedne a megelőzéstől kezdve a megóvason át egészen az helyreállításhig.

Az 525. téri játszótér már megfelel az uniós elvárásoknak

A játszótérek fejlesztése

A környezetvédelem témájához szorosán kapcsolódnak a játszótérekre vonatkozó fejlesztési elképzelések, hiszen minden szülő érdeke, hogy gyermekeink esztétikus, biztonságos körülmények között, jó levegőn vehessék igénybe a játszóeszközöket. Az elképzelések szerint hosszútávon megvalósulna az összes, kerületünk területén található játszótér EU norma szerinti átépítése, különös figyelmet fordítva a biztonságosságra és az időtállóságra.

A Rákos-patak és környezete fejlesztése

Jelenleg kerületünkben nincs megfelelő méretű (10 hektárnál

nagyobb), városi parkként funkcionáló zöldfelület. A Rákos-patak revitalizációjával és környezetének koncepciózus fejlesztésével kialakulhat egy olyan, több funkciót is betöltő zöldterület, mely hivatott lenne ezt a hiányt pótolni. Az elképzelések

megvalósításához elengedhetetlen az 1976-ban téves döntések következtében kiépített, a Rákos-patak medrének teljes kerületi szakaszát érintő betonburkolatot mérnökbiológiai módszereknek megfelelő mederkialakítással helyettesíteni, melyet a már elkészített tervek alapján a kormány és a fővárosi önkormányzat közös beruházás keretében, pályázati források bevonásával tervez megvalósítani. A patak

revitalizációja esetén – pályázati forrásokból – a patak völgye mentén egy tartalmas környezeti kikapcsolódásra alkalmas parkot lehetne létrehoz-

A Rákos-patak környékének rendezése is szerepel a tervek között

ni, ahol kerületünk lakosainak szabadidős kikapcsolódási, pihenési lehetőségei magas szinten biztosítanak.

A Merzse-mocsár megőrzése, fejlesztése

A Merzse-mocsár Budapest pesti oldalán egyetlen megmaradt mocsaras területe. E természeti érték tudatos kezelése, sajátos madárvilágának, növényeinek megőrzése a természetvédelmi szempontok mellett turisztikai jelentőséggel is bír. A közelmúltban sajnálatosan részleges tűzkárokat szenvedett mocsárvilág fokozott védelmén túl, az élővilág zavartalanságának biztosítása mellett nagy figyelmet kell fordítani a terület bejárhatóságára is.

Megfelelő pályázati lehetőségek, valamint képviselő-testületi jóváhagyás esetén a Merzse-mocsár látogathatóságának körülményei e természeti érték jelentőségéhez illő szintre fejleszthetők.

Így a hagyományos kirándulások és a természetbúvár, ismeretterjesztő célú látogatások lehetőségei kibővíülhetnek, valamint megalapozottá válnának a terület népszerűsítésére irányuló törekvések.

*A Merzse-mocsár
Budapest egyetlen mocsaras területe*

SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

Az Európai Unió kiemelt figyelmet fordít az újonnan csatlakozott országok szociális és egészségügyi célú fejlesztéseire, ezért külön pályázati alapot hozott létre az ilyen irányú felzárkózás biztosítására.

E területek modernizációja alapvető hasznosságú, mivel azon kívül, hogy közvetlenül szolgálja az egyén

érdekeit, hosszú távon ösztársadalmi, gazdasági jelentősége is vitathatatlan. A fejlesztésekkel elérhető növekvő várható élettartam, a munka világába történő integráció és reintegráció, az egyén szempontjából nagyobb önbecsülést, tervezhető jövőt, a társadalom számára – a növekvő bevételek által – nagyobb szociális biztonságot jelent.

A beruházások folyamatos megvalósításával a pozitív hatások már önműködő módon is gerjesztik magukat, hiszen például a növekvő adóbevételek lehetőséget teremtenek olyan hátrányos helyzetű emberek társadalmi integrációjára, akik korábban anyagi lehetőségek hiányában nem jutottak esélyhez. Ezen emberek munkába állásukkal pedig új lehetőségeket teremtenek újabb hátrányos helyzetű csoportok felemelésére. E pályázati lehetőségek felhasználása, azaz a pozitív folyamatok elindítása tehát olyan esélyt jelent hazánk számára, mely kihasználásának a későbbiekben széles körűen érzékelhető hasznossága elvitathatatlan.

A XVII. kerület elsősorban az alábbi területek fejlesztéséhez keres pályázati lehetőséget, de fenntartja, hogy a témához kapcsolódó más irányultságú pályázati források esetén, amennyiben azok illeszkednek a kerület sajátosságaihoz azokon – képviselő-testületi döntés esetén – részt vesz.

ÁTFOGÓ SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI TERVEK

A folyamatos pályázatfigyelés során a polgármesteri hivatal kiemelt figyelemmel kíséri azon támogatási lehetőségeket, melyek egyrészt a különböző okokból hátrányos helyzetű egyének és csoportok segítségét, másrészt az egészségügyi szolgáltatások bővítését célozzák. Az elképzelés komplex rendszer kidolgozását tartalmazza, amely differenciáltan nyújtana segítséget a különböző okokból szociálisan hátrányos helyzetben lévő fiatalok és az idősebbek számára egyaránt. A kívánt szolgáltatási színvonal elérése képzési lehetőségek széles körű biztosításával, rekreációs munkahelyteremtéssel, a szociális intézmények bővítésével, gondozóházak létrehozásával, valamint az egyéni ellátások kidolgozott rendszerével valósulna meg. Az egészségügy területén a kiemelt jelentőségű megelőzési programok megfelelő színvonalának biztosítása, valamint az ellátás minőségének ja-

A szakrendelő bővítése elengedhetlenné vált

vítása érdekében a Ferihegyi úti **szakrendelő** bővítésére is sor kerülhet pályázati támogatás keretében. Az uniós előírásoknak megfelelően folyamatosan javítani kell a közintézmények, így a **szociális intézmények akadálymentesítését** is.

Amennyiben erre a célra fordítható pályázati lehetőségek merülnek fel e feladatok elvégzése is felgyorsulhat.

OKTATÁSI-NEVELÉSI INTÉZMÉNYI FEJLESZTÉSI TERVEZETEK

Kerületünk lakosságszámának folyamatos növekedése, valamint az oktatási feltételek és az egyes intézmények jelenlegi állapota indokolja e területen a tendenciózus rekonstrukciókat, fejlesztéseket. A fejlesztési elképzelések megvalósulása esélyt adna arra, hogy a kerület tanulói versenyképessé válhassanak a ké-

A Hősök terei iskola fejlesztése hamarosan megkezdődik

sőbbiekben a hazai és az európai uniós munkaerőpiacon egyaránt. A Hősök Terei Általános Iskola bővítése, önkormányzati önerőből pénzügyi lízingszerződés keretében hamarosan megkezdődik. A beruházás befejeztével az iskola befogadóképessége, valamint területe jelentősen növekedni fog.

Pályázati forrásokból a következő programok valósulhatnak meg középtávon.

A Móra iskola módszertani intézménnyé alakulása

A sajátos nevelési igényű tanulók képzési feltételeinek kialakítása, valamint e fiatalok esélyegyenlőségének a biztosítása válhat valóra a Móra Ferenc Általános Iskola, valamint partnereinek (Diadal Úti Általános Iskola, Micimackó Napköziotthonos Óvoda, Bóbita Napköziotthonos Óvoda) pályázati együttműködése keretében.

A program megvalósulásával egy olyan módszertani intézmény jönne létre, melynek keretein belül a sajátos nevelési igényű tanulók adottságaihoz igazodó, célirányos oktatási-nevelési módszerek széleskörű alkalmazására kerülne sor, esélyt adva ezzel az érintett diákok zökkenőmentes közoktatási és társadalmi beilleszkedésére. (A kidolgozott módszertan kezdetben az említett négy oktatási intézményre terjedne ki, ami a későbbiekben átadható lenne más intézmények részére is.)

A Czimra és a Laborcz iskolák bővítése

A pályázati elképzelések realizálása esetén lehetőség nyílik a Czimra Gyula Általános Iskola rekonstrukciós tervének kivitelezésére, amely emeletráépítést, új tornatermi tömb kialakítását, valamint az ezek kivitelezéséhez szükséges átépítéseket tartalmaz. E beruházások elsődleges céljai közt a korszerű épületkialakításon túl a befogadóképesség növelése is szerepel. Ugyancsak bővítésre és átépítésre kerülne a Laborcz Ferenc Általános Iskola épülete is, amely új emeleti részeket, fedett belső udvart és új, osztott tornatermet kapna az elképzelések szerint.

Napirenden van a Kép utcai Czimra Gyula Általános Iskola bővítése

A Ferihegyi úti Laborcz Ferenc Általános Iskola fejlesztésre vár

SZABADIDŐ- ÉS SPORT- LÉTESÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

Kerületünk nyolcvanezres lakosság-száma már önmagában indokolja a szabadidő- és sportcélú fejlesztéseket, nem beszélve az ezen beruházások következtében megnövekedő turisztikai vonzerőről.

A fejlesztési elképzelések fő célja, hogy a szabadidő- és sportlehetőségek széles választéka álljon rendelkezésére kerületünk lakóinak, illetve az idelátogatóknak. Pályázati forrásokból több elképzelés válhat valóra hosszú távon, megfelelő pályázati lehetőségek esetén.

A Péceli út, a Rákoscsaba utca, és a Szabadság sugárút közötti terület hasznosítása

Az M0 jelű autótút megépítése után a XVII. kerület igen előnyös pozícióba kerülhet idegenforgalmi szempontból. Kerületünkre jellemző vonzó természeti környezet, az M0 által létrejövő közlekedési lehetőségek, valamint e két tényező révén kialakuló piaci igények lehetőséget nyitnak egy nagy zöldterületi konferenciaközpont és egy aquapark kialakítására a Péceli út, a Rákoscsaba utca, és a Szabadság sugárút közötti terület beépítetlen részén. Az elképzelés tartalma nagy, parkosított területet, maximum 10 %-os beépítettséget, alacsony, zöldbe ágyazott épületeket takar, melyek vonzóvá tehetik

az így kialakuló komplexumot rendszeres konferenciák, rendezvények tartására. Mivel az elképzelés költségvonzata igen nagy, a beruházások csak hosszú távon, pályázati forrásokból valósulhatnak meg képviselő-testületi jóváhagyás esetén.

A Népkert modern szabadidőközponttá történő fejlesztése

Az egykoron a Podmaniczky-kastély kertjeként szolgáló Népkert kerületünk első számú védelem alatt álló közparkja. Elhelyezkedése ideális, mivel főközlekedési útvonal mellett található és így könnyen elérhető a lakótelepek és a kertvárosi lakórészek felől egyaránt. A fent említett tényezők valamint a park jelenleg is nagy népszerűsége indokolja a terület tudatos fejlesztését. Megfelelő pályázati lehetőség esetén a Népkert egy modern, több korosztály számára is minőségi időtöltést kínáló szabadidőközponttá alakulhat, megőrizve természeti értékeit. Az elképzelések megvalósításával a park területén zenepavilon, tekepálya és

A Népkert rekonstrukciója már elkezdődött

több szolgáltatóhelyiség épülne, melyek magas szintű szolgáltatásaikkal tovább növelnék a terület népszerűségét.

A helyi sportlétesítmények, sportélet fejlesztése

Kerületünk lakosságának körében jelenleg is igen kedveltek a meglévő sportlétesítmények, melyek modernizálása, bővítése mellett új, kerületi sportolási lehetőségek megteremtése is szerepel a hosszú távú célok között.

A pályázati forrásokból tervezett fejlesztési elképzelések sorában ki-

Az Újlak utcai uszoda korszerűsítése régóta esedékes

emelt figyelem irányul az **RTK sporttelepére**, a kerület **uszodáira** és a további, jelenleg is működő sportlétesítményekre, melyek bővítése, korszerűsítése sikeres pályázatokkal felgyorsulhat. Hosszú távon, megfelelő finanszírozási lehetőségek esetén egy többfunkciós fedett sportlétesítmény is létrehozható lenne, amely több sportág (kézilabda, kosárlabda, röplabda, cselgáncs, stb.) szerelmeseinek kínálna minőségi sportolási lehetőséget.

TÁJÉKOZTATÓ AZ EURÓPAI UNIÓS INTEGRÁCIÓS BIZOTTSÁG MUNKÁJÁRÓL

A XVII. kerületi önkormányzat képviselő-testülete az Európai Unióhoz kapcsolódó döntéseinek előkészítése és véleményezésére, valamint e döntések végrehajtásának ellenőrzésére hozta létre az Európai Unió Integrációs Bizottságot.

A bizottság munkája döntően az európai uniós források felhasználása érdekében beadandó pályázatokkal kapcsolatos döntésekről szól.

A képviselő-testület úgy rendelkezett, hogy a pályázati beadvány tárgya szerint illetékes bizottság véleményének figyelembe vételével az Európai Unió Integrációs Bizottság dönt a pályázat elkészítéséről és beadásáról, amennyiben a fejlesztés, illetve a beruházás összköltsége a 200 millió Ft-ot nem haladja meg.

Ha ennél magasabb a pályázati program költségvetése, a pályázat beadásáról a képviselő-testület maga dönt, a bizottságnak ebben az esetben véleményezési jogköre van.

Ezen felül a bizottság nyomon követi az EU-s pályázati kiírásokat, a pályázati alapelvek változásait. Javaslatot tesz a képviselő-testületnek a nagyobb léptékű, EU-s pályázati források igénybevételével megvalósítható fejlesztésekről, beruházásokról való döntésre.

A bizottság tájékozik a polgármesteri hivatal integrációhoz kapcsolódó feladatairól, értékeli a feladat-ellátás hatékonyságát, adott esetben javaslatokat tesz a hatékonyabb munkavégzés céljából. Figyelemmel kíséri a polgármesteri hivatal jogharmonizációs munkáját.

A bonyolultabb, összetett szaktudást igénylő pályázatok megírására az önkormányzat egy gazdasági társaságot bízott meg. Ennek a cégnek a kiválasztására a testület pályázatot írt ki, amit az Európai Unió Integrációs Bizottság bonyolított le.

Az árajánlat, a referenciák és a személyes meghallgatás alapján a bizottság megtette javaslatát az együttműködő partnerre, amit a képviselő-testület elfogadott és a polgármester megkötötte a szerződést.

A munka elkezdődött: a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását, nevelését célzó, a Móra Ferenc Általános Iskola, a Diadal Úti Általános Iskola, a Micimackó Óvoda és a Bóbíta Óvoda konzorciumi együttműködésében megvalósítandó pályázati program kidolgozása a bizottság, a cég, a polgármesteri hivatal és az érintett intézmények munkatársainak első közös feladata.

Az Európai Unió Integrációs Bizottság tagjai: *Veressné Bakó Ilona* elnök, *dr. Farkas Tibor* bizottsági tag, *Fodor Róbert* bizottsági tag, *dr. Hájer Emília* bizottsági tag, *Marschalkó Tamásné* bizottsági tag.

Üléseit szükség esetén, de rendszerint minden hónap első péntekén, 9 órakor, a polgármesteri hivatal 301. tárgyalójában tartja. Az ülések általában nyilvánosak.

A bizottság elérhetősége: 1173 Bp., Pesti út 165.

GAZDASÁGI VÁLTOZÁSOK MAGYARORSZÁGON

2004. május 1-jén az Európai Unió 25 tagúra bővült. Magyarország és kilenc másik közép- és dél-európai ország az EU teljes jogú tagjává vált. A bővítéssel az EU összalakossága a korábbi 378 millióról 450 millióra emelkedett. Ezzel Kína és India után az EU a harmadik legnagyobb népességű „társég” a világon.

A Huszonötök Európájában a korábbi 11-ről 20-ra emelkedik a hivatalos nyelvek száma. Az új hivatalos nyelvek a következők: cseh, észt, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, szlovák és szlovén. A legforróbb téma, ami mostanság a bővítés kapcsán felmerül, minden bizonnyal a gazdasági kérdésköre, pontosabban a gazdasági egyenlőtlenség a régi és új tagok között.

A huszonöt tagú unióban a kezdeti időben valószínűleg igencsak nehéz lesz közös kül- és biztonságpolitikai álláspontot kialakítani, még akkor is, ha az új EU-tagok valamenynyen a NATO tagjai is.

Ami az EU-ba lépő Magyarországot illeti, az ország számára nem volt „fájdalommentes” a keleti orientáció nyugatira váltása. Miközben a munkanélküliségi ráta a legalacsonyabb a régióban, addig az államadósság mértéke a GDP 57%-áig emelkedett (a maastrichti határ 60%), a költségvetés hiánya pedig a GDP 5,6%-át teszi ki.

Ráadásul az ország politikailag továbbra is rendkívül megosztott a jobb- és a baloldal között.

A csatlakozáshoz kapcsolódó legnagyobb félelmek az agrárszféra, a kereskedelem és az uniós támogatá-

si keretek felhasználása körül csoportosulnak – állítja egy felmérés.

Az európai uniós csatlakozással a gazdasági életben számos jogszabályi változás lépett hatályba, egyebek között a vám, a közbeszerzés, a versenyjog, a foglalkoztatás, a fogyasztóvédelem területén.

A tíz új tagállam határain egyelőre továbbra is lesz határellenőrzés, amelyet a határőrizeti szervek végeznek. A nemzeti határon eddig végzett vámvizsgálati formaságok az EU-s országok felé megszűntek. Ugyanakkor továbbra is szigorúan korlátozzák a külföldi alkohol- és cigarettavásárlást.

A magyar vámhatóság a nemzeti vámhatárok 30 kilométeres sávjában bármely magánszemélyt és kamiont ellenőrizhet szűrőpróbaszerűen.

Magyarország déli-délkeleti határain, amelyek az unió külső határai, ugyanakkor szigorú vámellenőrzésre számíthatnak elsősorban a nem uniós tagországok polgárai és fuvarozó vállalkozói.

Május elsejétől, az európai uniós csatlakozást követően két részre vált a **külkereskedelmi statisztika**: az unió kívüli termékforgalom és az EU belső piacán belüli forgalom vizsgálatára. A külkereskedelmi statisztika változása mintegy 37 ezer céget érint Magyarországon. Az EU-n kívüli forgalom statisztikáját, az Extrastatot továbbra is vámokmányok, a vámnyilvántartások alapján mérik, míg az unióon belülit, az Intrastatot közvetlen vállalati adatgyűjtéssel vizsgálják. Csak azoknak a gazdasági szervezeteknek kell ada-

tot szolgáltatniuk, amelyek 12 havi EU-n belüli ki- illetve beszállítása meghaladja az adatszolgáltatási küszöbértéket, amelyet a hivatal minden naptári évre előre kiszámít és közzétesz.

Általános szabályként hatályba lépett **közbeszerzési törvény** az EU Strukturális és Kohéziós Alapjaiból származó forrásokból támogatott közbeszerzésekre már január elsejétől kellett alkalmazni. A jogszabály három értékhatárt különböztet meg: az európai közösségi értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű, a nemzeti értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű és a nemzeti értékhatár alatti közbeszerzéseket.

Az eljárásokban nemzeti elbánást kell biztosítani az uniós országok és a tagjelölt államok ajánlattevői számára is. A közösségi beszerzések hirdetményeit a közbeszerzések tanácsán keresztül az EU hivatalos lapjában és elektronikus változatában is közzé kell tenni, ennek költségét az unió viseli.

A május 1-jén hatályba lépett **verseny-törvény-módosítás** elsősorban eljárásjogi változtatásokat tartalmaz. A tagállami versenyhatóságok és bíróságok a korábbihoz képest nagyobb szerepet kapnak a közösségi versenyjog alkalmazásában.

Új elem az is, hogy az EUCsatlakozás után a Gazdasági Versenyhivatalnak el kell utasítania, illetve fel kell függesztenie az eljárást olyan ügyben, amelyben az EU Bizottság verseny-főigazgatósága már kezdeményezett versenyfelügyeleti eljárást. A magyar versenyhivatal a hazai versenyjogot fogja alkalmazni minden esetben, amikor a tagállam-

közi kereskedelem érintettsége nem áll fenn. Azonban ha egy adott ügy a tagállamok közötti kereskedelmet érinti, a GVH-nak a közösségi versenyjogot kell alkalmaznia, emellett dönthet arról, hogy az eljárást párhuzamosan lefolytatja-e a hazai versenyjog alapján.

Hatályba lépett a **fogyasztási adót** felváltó, az autó forgalomba helyezésekor fizetendő regisztrációs adórendszer módosítása. A módosítás a február 1-je óta hatályos háromsávós regisztrációs adórendszert nyolcsávósra változtatta.

A változtatás szerint az egyes kategóriákon belül a rosszabb környezetvédelmi besorolású gépjárművek regisztrációs adója 50 százalékkal magasabb lesz, mint a levegőt kevésbé szennyezőké. A módosítás nem tesz különbséget új és használt autó között.

A magyar közúti fuvarozók számára liberalizált lett május elsejétől a nemzetközi **árufuvarozási piac** az Európai Unióban. Ez alól kivétel az úgynevezett kobotázs forgalom, amire a több éves átmeneti tilalom vonatkozik. A nyugat-európai országok felé fennálló korlátozott számú nemzetközi fuvarozási engedély rendszer is megszűnt május 1-jén, és helyébe lépett a közúti fuvarozók új közösségi engedélye, az úgynevezett EULicenc, amelyet bizonyos adminisztratív, pénzügyi és eszköz feltételek teljesítése esetében megkaphat a közúti fuvarozó, ám e nélkül az unió területén nem végezhet fuvarozást.

A Magyarországon érvényes **utazási kedvezmények** megilletik az Európai Unió tagállamainak polgárait is. Vagyis a 65 éven felüli euró-

pai állampolgárok ingyen utazhatnak a magyarországi helyi, helyközi és távolsági vasúti és közúti járműveken. Megilleti őket a MÁV 26 éven aluliaknak szóló hétféligi utazáskor adott 33 százalékos üzletpolitikai kedvezmény is. Magyar állampolgárok a más tagországokban alkalmazott kedvezmények igénybe vételére szintén jogosultak.

Kötelező az úgynevezett **HACCP** (veszélyelemzés, kritikus ellenőrzési pontok) rendszer május elsejétől a vendéglátásban és bolti kiskereskedelemben.

A vevő ebből annyit érzékel, hogy a boltban tisztaság lesz, az árukat elkülönülten tárolják.

A **fogyasztóvédelmi előírások** már korábban beépültek a magyar joganyagba. Ennek révén a szavatossági idő tavaly július elseje óta két év, az új jótállási rendelet szerint a kötelező jótállásra rendelt termékek-nél egységesen egy év a jótállási idő.

A gazdálkodók számára az EU-csatlakozást követően alapvetően megváltozott a **pénzforrásokhoz való hozzájutás** módja. A különböző agrártámogatásokhoz a gazdák egyrészt az unió pénzügyi forrásaiból, másrészt viszont a nemzeti kiegészítésből juthatnak hozzá. Május első hetében hivatalosan is megkezdte működését a **Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH)**. Ez az intézmény teszi lehetővé, hogy a magyar gazdák számára ténylegesen kifizethető legyen az uniós támogatás.

A magyarországi **biztosítók** az európai uniós csatlakozást követően megváltozott szabályozás alapján a határokon túl is befektethetik tartalékaikat, s a jelenleginél részleteseb-

ben kell tájékoztatniuk az ügyfeleiket az általuk vállalt kockázatokról. Bővült azoknak az eszközöknek a köre is, amelyekbe a pénz elhelyezhető: így például elismert értékpapírpia-cra bevezetett külföldi részvényekbe.

Egyelőre mindössze három uniós tagállam nyitotta meg **munkaerőpiacát** a most csatlakozók előtt: Írország, Nagy- Britannia és Svédország. Másutt csak munkavállalási engedély birtokában helyezkedhetnek el a csatlakozó országok állampolgárai. A szabad munkaerő-vándorlást később további három évre, illetve súlyos problémák felmerülése esetén még két évre, vagyis összesen akár hét évre is felfüggeszthetik. Magyarország a korábbi EU-tagokkal szemben teljes körű viszonyosságot alkalmaz.

Kötelező május 1-jétől **munkavédelmi képviselőt** választani valamennyi ötvennél több dolgozót foglalkoztató munkahelyen.

Az eddigiéknél több feladata lesz a munkáltatóknak a munkavédelmi jellegű kötelező tájékoztatások terén is. Munkavédelmi megelőzési stratégiát kell kidolgozni a munkafolyamatokra, technológiákra, munkaszervezésre.

Ugyancsak május 1-jétől hatályosak a **foglalkoztatással összefüggő** egyes törvények módosítási szabályai. Ezek a szabályok egyrészt a távmunka jogszabályi kereteit határozzák meg. Így például munkavédelmi követelményeket, a munkügyi ellenőrzés formáját. A törvénymódosítás kiegészíti az egységes munkaügyi nyilvántartásra vonatkozó korábbi szabályokat.

(Forrás: www.eu2004.hu – MTT)

GYAKORLATI TUDNIVALÓK

Az EURES-ről

Az EU-ban 1993 óta működik az EURES elnevezésű európai állás-közvetítő rendszer (EUROPEAN Employment Services), amely lehetővé teszi a munkaerő közvetítését az Európai Unióban és az Európai Gazdasági Térségben. Az EURES adatbázis nem egy európai szinten működtetett rendszer, hanem a nemzeti adatbázisokhoz való hozzáférhetőséget teszi lehetővé. Az EURES elérhetősége: www.europa.eu.int/eures.

Az uniós adószámról

2003. augusztus 1-jét követően uniós adószámot azok a működő és áfa-fizetési kötelezettséggel rendelkező vállalkozók kaptak az APEH-től, akik az Európai Közösség-beli más vállalkozóval fennálló kereskedelmi kapcsolatukat az áfa-bevallásukban szerepeltették. Az adószámmal nem rendelkező – cégbejegyzésre kötelezett – illetve vállalkozói igazolványhoz kötött tevékenységet végző adózók a cégbíróságon, valamint a körzetközponti jegyzőnél történő bejelentkezésükkel egyidejűleg kérhetik az uniós adószámot. A közvetlenül az APEH-nál bejelentkező egyéni vállalkozók a hatályos '101, a cégbejegyzésre nem kötelezett szervezetek pedig a '201 jelű adatbejelentő nyomtatványon kérhetnek közösségi adószámot. Az adószámmal már rendelkező adózóknak az adóhatóság hatályos változás-bejelentő lapokon biztosította közösségi adószámuk igénylésének lehetőségét, mely 2004-ben a működés formájától füg-

gően a 04102, 04102/E, 04202, 04202/T jelű. A nyomtatványok megvásárolhatóak nyomtatványboltokban, illetve a könnyebb elérhetőség érdekében kitölthetőek az APEH internetes honlapján is (www.apéh.hu).

Az Intrastatról

Az Intrastat az Európai Unió belső piacán megvalósuló áruforgalom regisztrálását célzó statisztikai megfigyelési rendszer, amely statisztikai bejelentési kötelezettséget ír elő a résztvevő vállalatoknak. A rendszer részére havonta, részletes adatokat kell szolgáltatni a tárgyhat követő 15. napig. További információ: KSH Külkereskedelem-statisztikai Főosztály, 1027 Budapest, Medve utca 25-29. T.: 487-4317. Fax: 487-4314. Ingyenes zöldszám: 06-80-204-253, www.szonda.hu/kulkerstat/index.html.

Munkavállalásról az Európai Unióban

Az EU tagállamaiban minden állampolgár az adott ország állampolgárával azonos feltételekkel, vagyis munkavállalási engedély nélkül vállalhat munkát, vagy alapíthat vállalkozást. Amennyiben három hónapnál tovább kíván a kiválasztott EU tagországban maradni, akkor tartózkodási engedélyért kell folyamodnia. Ehhez csak a munkaszerződésre van szükség, vagy pedig – vállalkozók esetében – igazolni kell, hogy az általuk üzletszerűen folytatandó tevékenység nem esik nemzeti korlá-

tozás alá. Az engedély megadása lényegében automatikus, általában öt évre szól, amit (kérésre) automatikusan meghosszabbítanak. Nincs szükség tartózkodási engedélyre, ha a munka szezonális jellegű, vagy ha a munkavállaló rendszeresen – legalább hetente – visszatér az állandó lakóhelye szerinti tagországba (például határmenti munkavállalás esetén). További fontos tudnivaló, hogy az adott ország saját állampolgárainak járó szociális jogok egy része is automatikusan megilleti a más tagországból érkezetteket is. Ez egyebek között a nemzeti juttatások igénybevételére, a betegség, anyaság, munkanélküliség vagy munkahelyi baleset esetére folyósítandó járandóságokra vonatkozik. E jogok és kötelezettségek érvényesek a más tagországban letelepedő közösségi munkavállaló – vagy vállalkozó – családtagjaira is. (Családtagnak számít a házastárs, valamint a 21 év alatti, valamint az eltartott közös gyermek és a közvetlen felmenők. Vállalkozók esetében a házastárs saját eltartott gyermeke is e kategóriába tartozik.)

Az egységes pénzről

2002. január 1-je óta új korszak kezdődött az Európai Unió, de egész Európa történetében is: az eurókorszak. Az Európai Unió közös pénze az euró. A csatlakozással Magyarország automatikusan tagja a Gazdasági és Monetáris Uniónak (EMU), a közös valuta bevezetése alól azonban felmentést kapott mindaddig, amíg

nem lesz képes a valutaunió feltételeit (az ún. konvergencia-kritériumokat) teljesíteni. A kormány döntése alapján 2010-re várható az euró bevezetése Magyarországon. Ciprus, Észtország, Litvánia és Szlovénia úgy tervezi, hogy már 2007-ben csatlakozik az euró-zónához.

A mozgássérültek parkolásáról

Az EU ajánlást bocsátott ki, mely szerint a mozgássérültek számára ún. európai parkolási kártyát kellene kibocsátani. Az ajánlás szerinti műanyagbevonatú, világoskék kártya nem helyettesítené az egyes országokban használt parkoló kártyákat, hanem azok mellett, kiegészítésként lehetne használni.

A határátlépésről

Személyi igazolvánnyal is utazhatunk az Európai Unió államaiba és a belső határokon megszünt a vámellenőrzés. A teljes kontrollt azonban indokolt esetben – terrorveszély vagy súlyos bűncselekmény miatt – bármikor elrendelhetik az átkelőhelyeken. A sorompók hazánk schengeni tagságával, várhatóan 2006-2007-ben

emelkedhetnek fel végleg. Szlovéniával, Ausztriával és Szlovákiával közös határunk az Európai Unió belső határa, míg az Ukrajnával, Romániával, Szerbia-Montenegróval és Horvátországgal közös határrész az EU külső határává válik. Egyelőre azonban érdemes magunkkal vinni az útlevelet, 14 év alatti gyermekekről továbbra is kéri az útiokmányt.

Egészségbiztosításról az EU-ban

A magyar biztosítottak egy másik tagállamban minden szükséges ellátást igénybe vehetnek, de pl. műtétre már nem fekdhetnek be a kórházba. A térítésmentes ellátásra azonban ki kell váltani az utazás előtt (legalább két nappal) az ún. E-111 nyomtatványt. Ha az adott államban önrészt kell fizetni, azt a magyaroknak is le kell azonban róni (pl. Franciaországban, Németországban, Svédországban). A nyomtatványt Budapest esetében a Fővárosi és Pest megyei Egészségpénztártól kell igényelni (személyi igazolvány, tájszám szükséges hozzá). Az igazolás 90 napig használható fel. Ingyenes kék szám: **06-40-200-347**.

Az Európai Tanács 2002-ben döntést hozott az európai egészségügyi kártya létrehozásáról, amelyet egységesen elfogadott dokumentumként valamennyi uniós polgár használhat az egészségügyi ellátások igénybeviteléhez. A tagállamoknak 2004. június 1-től kell bevezetniük ezt a kártyát, illetve egységesíteniük kell a nemzeti kártyájukkal. Magyarországnak 2005. december 31-ig adtak haladékat a kártya bevezetésére. A kártyával rendelkezők a nem EU-tagállam Norvégiában, Svájcban, Izlandon és Lichtensteinben is kérhetik az ellátást.

A pályázatokról

Magyar állampolgárok és jogi személyek (a mezőgazdaságban dolgozók, vállalkozók, diákok, pedagógusok, a kulturális élet szereplői, stb.) már ma is számos európai uniós pályázaton vehetnek részt. A Nemzeti

Fejlesztési Terv keretében 2004. január 15-étől folyamatosan lehet pályázni az EU és a magyar állam által közösen finanszírozott pályázatokra. A Nemzeti Fejlesztési Terv ún. intézkedései, melyekből a pályázatok készülnek, már ma is olvashatóak a hivatal honlapján (www.nfh.hu). A hivatal EU Pályázati Információs Központja fogadja az érdeklődők pályázatokkal kapcsolatos kérdéseit. A pályázatokkal kapcsolatos információ a www.nfh.hu honlapon, illetve a **06-40-200-494**-es telefonszámon érhető el. Az itt olvasható összefoglaló az európai uniós támogatásokat és forrásokat összegzi.

A letelepedésről

A személyek szabad mozgása alapelveinek fontos részjogosítványa, hogy **a magyar állampolgárok** (és tekintet nélkül állampolgárságukra családtagjaik is) **letelepedési jogot élveznek** az Európai Unió tagállamaiban és Izland, Liechtenstein és Norvégia területén, és kérhetik az Európai Gazdasági Térségben tartózkodási engedély kiállítását. A vízumkötelezett harmadik országból származó családtag, a letelepedési jog jogosultjával (a magyar állampolgár) való – letelepedési célú beutazása is – a nemzeti szabályoktól függően – vízumköteles lehet, ezért javasoljuk az adott ország magyarországi külképviseletének megkeresését. Természetesen **ez a szabadság nem korlátlan**, csak a jogcímtől függő feltételek teljesítése esetén történik meg a tartózkodási engedély kiállítása. Az engedély érvényessége főszabályként öt év, de a tartózkodás jogcímetől függően ettől eltérő is lehet.

Külön irányelvek szólnak a munkavállalók, a diákok, a nyugdíjasok, az önálló vállalkozók, az önálló vagyonnal rendelkezők illetve családtagjaik tartózkodási jogáról (irányelvenként eltérhet a családtagok köre is!).

Valamennyi jogszabály a tartózkodási jog feltételül szabja, hogy a letelepedni kívánó (a fogadó országban) teljes körű egészségbiztosítással, továbbá elegendő anyagi fedezettel rendelkezzen ahhoz, hogy tartózkodási ideje alatt ne szoruljon a fogadó tagállam szociális támogatási rendszerének szolgáltatásaira (lakhatása és megélhetése biztosított legyen). Ahogy a beutazás is, úgy a tartózkodási jog is korlátozható a közrend, közbiztonság, és a közegészség védelme érdekében. Az irányelvek szövege hozzáférhető az Igazságügyi Minisztérium honlapján. (Forrás: www.eu2004.hu)

LEGGYAKORIBB KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Mire kaptunk különleges mentességet? Mennyi időre?

A csatlakozás után két évig a jelenlegi EU-tagállamok nem a szabad mozgást biztosító szabályokat, hanem saját rendelkezéseiket alkalmazzák a most csatlakozott országokkal szemben. (Ez jelenthet korlátozásmentességet is.)

Az átmeneti időszak öt évig tarthat, de további kettővel meghosszabbítható ott, ahol a munkaerőpiacon komoly zavarok vannak.

Magyarország szabadalmi jogot biztosít a 2000. január 1-je után forgalomba hozott uniós gyógyszerekre. A csatlakozás napján lajstromban szereplő uniós védjegyek Magyarország területén nem alkalmazhatók, ha ütköznek egy korábbi magyar védjeggyel. 2011. végéig meg kell szüntetnünk a kis- és középvállalkozások nem EU-konform pénzügyi támogatását. A nagyvállalatok esetében ezeket regionális beruházási támogatássá kell átalakítani.

2005. december 31-ig fokozatosan meg kell szüntetnünk az off-shore cégeknek nyújtott, az EU-szabályoktól eltérő pénzügyi támogatását. 2007. végéig meg kell szüntetni a helyi hatóságok által nyújtott, az EU-tól eltérő támogatásokat. 2004. és 2013. között be kell vezetnünk a közvetlen mezőgazdasági támogatások EU-ban érvényes rendszerét. Korlátozott ideig különleges pénzügyi támogatásokat kapunk vidékfejlesztésre. 44 élelmiszer-ipari vállalkozás haladékat kapott bizonyos EU-normák teljesítésére.

2006. december 31-től korlátlan hozzáférést kell biztosítanunk más tagállamok vasúttársaságainak a transzeurópai hálózaton.

Milyen súllyal vesz majd részt Magyarország a döntéshozatalban?

Magyarországnak 12 szavazata lesz a döntéshozó testületben, a Tanácsban, ahol a nyolcszor népesebb, nyolcvanmilliós Németországnak 29 szavazata lesz. Hazánknak 24 európai parlamenti képviselője lesz, míg a négyszer népesebb Lengyelországnak 54 fő.

Munkavállalóként hol kell járulékot fizetni, hol lehet az ellátásokat igénybe venni?

Ha munkát vállalunk valamely EU-tagállam területén, akkor annak a tagállamnak a jogszabályai vonatkoznak ránk, ott kell biztosítást fizetnünk és ott válunk jogosulttá az ellátásokra is.

Ki kinek téríti az egészségügyi ellátások költséget?

A sürgősségi ellátások költségeiért nemcsak az OEP fizet az EU-tagállamoknak, hanem az összes EU-tagállam biztosítója is az OEP-nek, ha az ő biztosítottjukat Magyarországon részesítik sürgősségi ellátásban.

Hogyan érinti az EU-tagság a nyugdíjkorhatárt?

A tagállamok saját hatáskörükön belül döntenek a nyugdíjkorhatárról, tehát ezt nem uniós szinten szabályozzák.

Hogyan kell adózni az EU-ban?

Attól, hogy csatlakoztunk az EU-hoz, még nem fognak megőnői az adóterhek. Pl. az unióban nincs egységes törvény a jövedelem- vagy az ingatlanadókról, sem a társadalombiztosítási hozzájárulásokról.

Mindezen ügyekben Magyarország saját maga dönt; de minden új, a tagállamokban születő, adózással kapcsolatos döntéshez szükséges a tagállamok egyhangú jóváhagyása!

Ez Magyarországra is vonatkozik. Ugyanakkor az EU-nak közös

áfa-rendszere van, melyhez Magyarország hozzá fogja igazítani saját áfa-törvényét. Ez azonban nem jelent közös áfa-mérték bevezetését, azaz Magyarország megtarthatja a 25%-os áfa-kulcsot.

Elismerik-e az Európai Unióban a magyarországi felsőfokú végzettséget?

Igen, s az elismerés az eddigiekhez képest lényegesen egyszerűbb. Az általános orvos, fogorvos, állatorvos, ápolónő, gyógyszerész, szülésznő és építész, valamint az ügyvédi szakma esetén az elismerés automatikus, mivel ezek esetében valamennyi tagállamban, valamint az Európai Gazdasági Térség további államaiban (Norvégia, Izland és Liechtenstein) és a csatlakozó országokban is megtörtént a képzés összehangolása.

(Más kérdés, hogy a tagországok többségében a foglalkozás gyakorlását különböző feltételekhez is kötik még, pl. erkölcsi bizonyítványhoz, feddhetetlenségi igazoláshoz stb.)

Elismerik-e a szakmai végzettséget az unióban?

Igen. Az uniós jogszabályok ugyanakkor lehetővé teszik, hogy az elismerést bizonyos feltételekhez kössék.

Ilyen feltétel lehet az, ha éppen fodrász valaki, akkor igazolnia kell, hogy már bizonyos időt dolgozott a szakmájában. Ezenkívül pl. a kömüves vagy ács esetében, ha az adott országban más feltételekhez kötik a szakképesítés megszerzését, mint Magyarországon, akkor különbözeti vizsgát kell tenni.

Milyen oktatási pályázatok vannak?

Az Európai Unió ösztöndíjas programjai az ún. oktatási közösségi akcióprogramok (Socrates, Leonardo da Vinci) keretében valósulnak meg. A Socrates a köz- és felsőoktatás, a Leonardo da Vinci program a szakképzés terén megvalósuló ösztöndíjas programokat és más oktatási együttműködési programokat támogat. Mindkét program működtetését a Tempus Közalapítvány látja el.

A részvétel és a jelentkezés feltételeiről részletes információ a következő honlapon található: www.tpf.iif.hu.

Milyen előírások vonatkoznak a zöldség- és gyümölcsfajtákra?

Az EU mintegy 40 zöldség- és gyümölcsfajtára vonatkozóan tette kötelezővé a minőségi előírások alkalmazását. A minőségi előírások alapját a minimumkövetelmények képezik. Eszerint a termény legyen ép, egészséges, tiszta, friss megjelenésű, állati kártevőktől, betegségektől, nem természetes felületi nedvességtől, idegen szagtól és íztől mentes, megfelelően fejlett és érett. A termékek négy minőségi kategóriába sorolhatók: extra, I., II. és III. osztályba. Kíváncsi vagyok, hogy a kereskedelembé kerülő áruk nagy részét az I. osztályú termékek képezik. A II. csoportba sorolt terményekkel szemben előírás, hogy megfeleljenek a minimum-követelményeknek, legyenek piacképesek.

A magyar orvos által felírt recept kiváltható-e más EU tagországban?

A gyógyszer kiváltásának akadálya nincs, mert a hazai forgalmazású gyógyszerek döntő többsége – ha más néven is – az európai országok többségében is forgalomban van. A gyógyszer árához nyújtott támogatások rendszere és mértéke azonban országonként eltérő. Ebből következik, hogy a hazánkban támogatott gyógyszer csak Magyarországon váltható ki támogatással, illetőleg a gyógyszer árára vonatkozóan az egyes országok között jelentős különbségek lehetnek. Ugyanakkor ha a gyógyszer nyújtását a külföldi kezelőorvos szükségesnek tekinti, és az adott ország biztosítottjainak az a gyógyszer támogatással jár, akkor ugyanolyan feltételek mellett kiváltható, mintha az illető helyi biztosított lenne. A például Angliában felírt gyógyszert a helyben szokásos TB támogatással azonban csak Angliában lehet kiváltani. A külföldi vény Magyarországon beváltható, azonban csak teljes áron. (Forrás: www.eu2004.hu)

HASZNOS CÍMEK, TELEFONSZÁMOK, WEBOLDALAK

Pest Megyei Európai Információs Pont

1054 Budapest, Városház u. 7. Tel.: 485-6962, fax: 485-6960

E-mail: eip@pmtkht.hu. Internet: www.pmtkht.hu/eip

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Ügyfélszolgálat

1054 Budapest, Alkotmány u. 29., <http://www.mvh.gov.hu>

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Közép-magyarországi Regionális Iroda

1132 Budapest, Váci út 18. <http://www.sapard.fvm.hu>

Mobilitás – Regionális Ifjúsági Szolgáltató Iroda

Legfontosabb szolgáltatása a belföldi és nemzetközi programokhoz támogatást nyújtó pályázati rendszerek kezelése.

Mobilitás Információs Szolgálat

1024 Budapest, Zivatar u. 1-3., <http://www.mobilitas.hu>, <http://www.eurodesk.hu>

Mobilitás – Közép-magyarországi Regionális Ifjúsági Szolgáltató Iroda

1054 Budapest Steindl Imre u. 12., <http://www.riszi.hu/1.0.html>

Európai Dokumentációs Központok

Célja, hogy hozzáférést biztosítson a hallgatóknak, oktatóknak és kutatóknak az Európai Unió hivatalos kiadványaihoz olyan kutatóintézetekben és egyetemeken, amelyek részt vesznek az európai integrációval kapcsolatos képzésben.

Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem

1093 Fővám tér 8., <http://www.bkae.hu>

Budapesti Gazdasági Főiskola, Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Kar Könyvtára 1055 Budapest, Alkotmány u. 9-11., <http://web.kvif.bgf.hu>

Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

1053 Budapest, Egyetem tér 1-3., <http://www.elte-etk.hu>

Euro Info Központok

Az Euro Info Központok az Európai Bizottság Vállalkozási Főigazgatósága által működtetett nemzetközi EIC (Euro Info Centres) hálózat tagjai

ITDH – Euro Info Központ

1061 Budapest, Andrássy út 12., <http://www.eicbudapest.hu>

www.meh.hu

www.eucsatlakozas.lap.hu

www.magyarorszag.hu

www.eu.hu

www.magyarorszag.hu

www.eu.hu

www.eu2004.hu

www.kum.hu

www.budapest.hu

www.eudelegation.hu

www.euroinfo.hu

www.euoldal.hu

www.euportal.hu

www.euforium.hu

www.euport.hu

www.nfh.hu